

ת"פ 4837/11/14 - מדינת ישראל נגד אודי יהודה חי אריה מזרחי, איילת מזרחי- נמחקה

בית משפט השלום בבית שמש

ת"פ 4837-11-14 מדינת ישראל נ' מזרחי ואח'

בפני כבוד השופטת מאיה אב-גנים ויינשטיין

בעניין: מדינת ישראל

המאשימה באמצעות עוה"ד יצחק חנוך

נגד

1. אודי יהודה חי אריה מזרחי באמצעות

עוה"ד מרדכי הרוש

2. איילת מזרחי- נמחקה

הנאשמים

גזר דין

הנאשם הודה והורשע באיומים, עבירה לפי סעיף 192 לחוק העונשין, תשל"ז-1977 (להלן: "**חוק העונשין**"). ביום 14/12/15, נמחקה הנאשמת 2 (אמו של הנאשם 1) מכתב האישום.

1. בהתאם לעובדות כתב האישום, ביום 22/07/13 בשעה 14:48 לערך, בבית הנאשמים, תקף הנאשם את המתלונן שלא כדין, פגע במזיד ברכבו ואיים עליו בפגיעה שלא כדין בגופו ובפרנסתו, על מנת להפחידו ולהקניטו.

2. במועד הרלוונטי לכתב האישום, הגיע המתלונן- טכנאי לתיקון מדיח הכלים, לבית הנאשמים. אמו של הנאשם לא הייתה מרוצה מהתנהלות המתלונן ואמרה לו, "אם היית בן דוד, הייתי עם גרזן פותחת לך את הראש וזורקת אותך החוצה...". המתלונן ביקש לעזוב את המקום, אך הנאשם אמר לו, "אני אוריד לך את האוויר מהגלגלים ואז נראה כמה זמן תישאר פה...". בהמשך ניסה הנאשם להוציא את הוונטיל מגלגלי רכבו של המתלונן.

3. משנתבקש הנאשם לעזוב את רכבו של המתלונן, תפס הנאשם את המתלונן בחולצתו, ניסה לחנוק אותו, הניף לעברו מברג ואמר לו, "אני אדקור אותך...".

4. משהבחינה בכך הנאשמת, אמו של הנאשם, תפסה היא את היד שאחזה במברג ומנעה ממנו מלתקוף את המתלונן. כתוצאה, השתחרר המתלונן מאחיזת הנאשם, נכנס לרכבו, נעל עצמו ברכב והנאשם זרק את המברג על שמשת הרכב.

תסקיר שירות המבחן:

5. בהתאם לתסקיר שהוגש בעניינו של הנאשם, המדובר בנאשם בן 31, נעדר עבר פלילי, העובד כעצמאי בתחום תיווך דירות ומתקנים מתנפחים. הנאשם סיים 12 שעות לימוד ושירות צבאי מלא כלוחם. הנאשם לקח אחריות על האלימות המילולית, אך שלל את האלימות הפיזית המתוארת בכתב האישום.

עמוד 1

לטענתו, מעשיו בוצעו נוכח הזדהותו עם אמו ותסכול על רקע התנהלותו הלא תקינה והמזלזלת, לתפיסתו, של המתלונן. על רקע התחושות הללו, ביקש הנאשם להפעיל על המתלונן לחץ לספק שירות הולם. לגישת הנאשם, העימות הסלים בשל התנהלותו של המתלונן, התנהלות אשר החלה עימות פיזי. שירות המבחן התרשם שברקע העבירה, נטיית הנאשם לתגובה אימפולסיבית וכוחנית במצבים בהם חווה לחץ או חש חוסר סיפוק ביחס ליעדים אותם מעוניין הוא להשיג.

6. שירות המבחן ציין, כי בבסיסו הנאשם הוא בעל תפיסות חברתיות וערכים נורמטיביים, אשר לאורך השנים תפקד באופן תקין. לצד זאת, הנאשם אינו מכיר בסיכון הנובע מהאימפולסיביות והכוחניות, לא מכיר בסיכון הנובע מהם ולכן, אמביוולנטי ביחס לרצונו לשנותם. לנאשם הוצע להשתתף בקבוצה טיפולית לשליטה בכעסים, אך הנאשם ביטא חוסר מוטיבציה וחוסר פניות להשתתפות בקבוצה מסוג זה. מסיבה זו, שירות המבחן לא בא בהמלצה טיפולית בעניינו.

7. בכל הנוגע לענישה, שירות המבחן המליץ להטיל על הנאשם ענישה מוחשית ומציבת גבול, במסגרת צו של"צ בהיקף של 180 שעות. שירות המבחן לא בא בהמלצה לביטול ההרשעה וזאת, בהעדר פגיעה תעסוקתית, אופי העבירה ונטילת אחריות חלקית מטעם הנאשם.

חוו"ד הממונה על עבודות השירות

8. בחוות הדעת שהוגשה בעניינו של הנאשם, נמצא הנאשם כשיר לכל עבודת שירות, ללא מגבלה.

טיעוני הצדדים לעונש:

9. ב"כ המאשימה עמד על חומרת האיום באמצעות חפץ חד (מברג) וטען, שמתחם הענישה מתחיל בעבודות שירות. מאחר שבמסגרת ההסדר, הגבילה עצמה המאשימה לעתור ל- 45 ימי עבודות שירות, הרי שזה הרף התחתון של המתחם. ב"כ המאשימה הפנה לתסקיר ולכך שהנאשם שלל השתלבות במסגרת טיפולית למניעת הישנות העבירה ובכך, הכשיל את ההליך ששירות המבחן סבר שעליו לקחת בו חלק.

המאשימה עתרה לגזור על הנאשם 45 ימי מאסר בעבודות שירות, מאסר על תנאי לכל עבירת אלימות ופיצוי למתלונן.

10. ב"כ הנאשם הדגיש שהמדובר בבחור צעיר, הנעדר עבר פלילי, המנהל אורח חיים נורמטיבי. ב"כ הנאשם ביקש להתייחס גם לנסיבות ביצוע העבירה- התנהגות בלתי מכובדת מצד המתלונן כלפי אמו של הנאשם, התנהגות שגררה תגובה אימפולסיבית. כנטען, הנאשם הפיק לקחים מהמקרה וביטא רצון אמיתי לתפקוד תקין בהמשך. מאחר שהמדובר באירוע חד פעמי, אין לקחת את המקרה לרף העליון.

בטיעונו לעונש טען ב"כ הנאשם, שהנאשם לא סרב להשתלב בקבוצה טיפולית, אלא מדובר בחוסר מוטיבציה בלבד. נכון להיום ישנה נכונות מטעם הנאשם להשתלב בטיפול. נוכח האמור עתר ב"כ לקבל את המלצת שירות המבחן לצו של"צ בהיקף של 180 שעות, בצירוף צו מבחן ומאסר מותנה.

בנוסף ובניגוד להתרשמות שירות המבחן נטען, כי קיימת פגיעה קונקרטיית וחד משמעית בתעסוקה וזאת, מאחר

שהנאשם לא יוכל לעבוד בתיווך, ככל שההרשעה לא תבוטל.

11. הנאשם ביטא צער על שארע, והבהיר שהמקרה לא ישנה.

דין:

שאלת ההרשעה:

12. כלל הוא בדין הפלילי, שאדם שביצע עבירה צפוי להיות מורשע בדין. אין מחלוקת, כי הרשעתו של מי שעבר עבירה פלילית, היא חוליה טבעית הנובעת מהוכחת אשמתו וממשת את אכיפת החוק באופן שוויוני (ע"פ 9893/06 אסנת אלון לאופר נ' מדינת ישראל. 31/12/07. ראו גם ע"פ 2555/12 חי נחמיאס נ' מדינת ישראל. 09/01/14). עם זאת:

"בנסיבות חריגות ומיוחדות, כאשר עלול להיווצר יחס בלתי סביר בין חשיבות ההרשעה לאינטרס הציבורי לבין עוצמת הפגיעה הצפויה לנאשם באם יורשע, ובהתחשב במכלול הנתונים הרלבנטיים לעניין, ניתן לעשות שימוש בסמכות אי ההרשעה" (ע"פ 5102/03 מדינת ישראל נ' דני קליין. 04/09/07; ע"פ 2083/96 תמר כתב נ' מדינת ישראל. פ"ד נב(3) 337, 342).

הימנעות מהרשעת נאשם שאשמתו הוכחה היא חריג שיופעל במקרים נדירים בלבד, בהם שוכנע בית המשפט כי הפגיעה הקשה שתיגרם לנאשם בעטייה של הרשעה, אינה שקולה כלל ועיקר לתועלת הציבורית שזו תניב.

13. בבואו לשקול האם להימנע מהרשעה, על בית המשפט לאזן בין האינטרס הציבורי לבין נסיבותיו האינדיבידואליות של הנאשם. מחד גיסא- ככל שהעבירה חמורה יותר, הכף תטה לעבר ההרשעה. מאידך גיסא- כשם שהענישה הינה אינדיבידואלית, על בית המשפט לבחון פרטנית את הנאשם העומד לדין.

14. נקודת המוצא הינה שעל ההגנה לשכנע כי הרשעה בדין תוביל ליצירת נזק קונקרטי וממשי בשיקומו או בעתידו של הנאשם. בלשונו של כב' השופט שהם:

"...יש להתייחס לנזק המוחשי-קונקרטי העלול להיגרם למבקש, ואין להידרש לאפשרויות תיאורטיות, לפיהן עלול להיגרם לו נזק כלשהו בעתיד. קבלת גישתו זו של המבקש, תחייב את בית המשפט להידרש לתרחישים תיאורטיים, שאין לדעת אם יתממשו בעתיד, ולא ברור כלל עד כמה תהיה להרשעה בדין השפעה על היתכנותם של אותם תרחישים" (רע"פ 9118/12 פריגון נ' מדינת ישראל (01/01/13)).

15. לאמור מצטרפת חומרת העבירה בה הורשע הנאשם, עבירה המחייבת לתת משקל רב יותר לאינטרס הציבורי שבמיגור תופעת האיומים, ואת התרשמות שירות המבחן ולפיה, "לאור העובדה כי להבנתנו הרשעה לא תפגע באודי מבחינה תעסוקתית, ולאור אופי העבירה ולקייחת האחריות החלקית, אין אנו ממליצים על חזרה מהרשעה" (הדגשה הוספה).

ההרשעה תיוותר על כנה.

מתחם העונש ההולם:

16. העיקרון המנחה בענישה הוא קיומו של יחס הולם בין חומרת מעשה העבירה בנסיבותיו ומידת אשמו של הנאשם, ובין סוג ומידת העונש המוטל עליו (סעיף 40ב לחוק העונשין). הערכים החברתיים המוגנים, נדונו בפרשות ליכטמן ושמואל רם:

"מניעת ההפחדה וההקנטה לשמן היא שעומדת ביסוד האינטרס החברתי המוגן בעבירת האיומים שבסעיף 192. רוצה לומר, אינטרס החברה הוא להגן על שלוות נפשו של הפרט (person's peace of mind) מפני מעשי הפחדה והקנטה שלא כדיון. אינטרס חברתי נוסף אף הוא מוגן בעקיפין בעבירה זו, והוא נוגע לחופש הפעולה והבחירה של הפרט" (ע"פ 103/88 משה ליכטמן נ' מדינת ישראל, פ"ד מג(3) 373, 379)

"האיום הוא אפוא ביטוי שהמשפט מטיל עליו מגבלות תוך פגיעה בחופש הביטוי, וזאת כדי להגן על ערכים אחרים ובהם שלוות נפשו, ביטחונו וחירות פעולתו של הפרט. האיום מסכן את חירות פעולתו של הפרט שכן פעמים רבות האיום כרוך גם בצפייה להתנהגות מסוימת מצד המאויים שהמאיים מבקש להשיג באמצעות השמעת האיום" (רע"פ 2038/04 שמואל לם נ' מדינת ישראל, פ"ד ס(4) 96, 105).

17. מידת הפגיעה בערכים המוגנים בנסיבות המקרה בהן עסקינן, היא ברמה גבוהה. שכן, האיומים שהופנו כלפי המתלונן היו בעלי תוכן ממשי, תוך שהנאשם תפס את המתלונן בחולצתו, ניסה לחנוק אותו ואיים עליו בדקירה, בזמן שהוא מניף לעברו מברג. מעשיו של הנאשם מהווים ביטוי לתופעה חברתית פסולה של אלימות כדרך לפתרון סכסוכים ומתן פורקן לתחושות כעס ותסכול.

18. בחינת מדיניות הענישה הנוהגת ועיון בפסיקה העלה, כי במקרים דומים הוטלו על הנאשמים עונשים במנעד רחב וזאת, נוכח השוני בתוכן האיום, נסיבות ביצוע העבירה ונסיבותיו האישיות של הנאשם העומד לדין. במקרים רבים מצאו בתי המשפט להחמיר עם מי שהורשעו בעבירת איומים ולהטיל עליהם עונשי מאסר. במקרים אחרים, הסתפקו בתי המשפט בענישה מותנית וברכיבי ענישה נלווים:

18.1 רע"פ 4719/13 אליעזר צוקרן נ' מדינת ישראל (20/08/13), נדחתה בקשת רשות ערעור שהגיש הנאשם לבית המשפט העליון. שם הורשע הנאשם בעבירת איומים. בית המשפט השלום קבע כי מתחם הענישה הראוי נע בין עונשי מאסר מותנים לעונש של מאסר בן 5 חודשים, לריצוי בפועל. ערעור לבית המשפט המחוזי ובקשת רשות ערעור שהוגשה לבית המשפט העליון, נדחו.

18.2 בע"פ (חי') 30098-10-14 גאבר חבקה נ' מדינת ישראל (22/01/15), הורשע הנאשם בכך שבזמן ששוטרים ישבו בניידת ורשמו לנאשם דו"ח תנועה, ניגש הנאשם לניידת והחל לגדף את השוטרים, תוך שהוא מאחל להם ולבני משפחתם שיחלו בסרטן ומאיים באומרו שיזרוק עליהם רימון. שירות המבחן המליץ לגזור על הנאשם צו של"צ בהיקף 150 שעות, ללא הרשעה. בית משפט השלום קבע כי מתחם העונש הראוי, נע בין מאסר על תנאי לבין מאסר בפועל של חמישה חודשים וגזר על הנאשם עונש של 3 חודשי מאסר על תנאי, למשך 3 שנים. ערעור הנאשם, נדחה.

18.3 בעפ"ג (מחוזי ב"ש) 5350-02-13 אחמד אבו מור נ' מדינת ישראל (27/02/13), נדון המערער

למאסר של 4 חודשים ומאסר על תנאי בגין ביצוע שתי עבירות איומים. בית משפט השלום קבע את מתחם העונש ההולם כנע בין מאסר מותנה למאסר בפועל של 12 חודשים. ערעור על חומרת העונש, נדחה.

18.4. בת"פ (שלום כ"ס) 41196-05-10 מדינת ישראל נ' משה גידו (15/07/12), הורשע הנאשם עפ"י הודאתו באיומים. שם, על רקע ויכוח על חנייה, איים הנאשם על המתלונן. מיד ובסמוך לכך, השליך הנאשם אבן שהתנפצה על הרצפה. על הנאשם נגזרו 8 חודשי מאסר על תנאי למשך שלוש שנים, קנס בסך ₪ 2,000 ופיצוי למתלונן.

18.5. בת"פ (ראשל"צ) 28630-09-14 מדינת ישראל נ' סמיון שלומוב (19/05/16), הורשע הנאשם בכך שבעקבות וויכוח על זכות השימוש בדרך, עת היה המתלונן ברכבו במקביל לרכב הנאשם, איים הנאשם על המתלונן בפגיעה שלא כדין בגופו בכך ששלף מצית הדומה לאקדח, כיוון לעבר המתלונן ואמר לו: "אתה רוצה לקבל כדור?". על הנאשם נגזרו מאסר על תנאי למשך 4 חודשים ו- 180 שעות של"צ.

18.6. בת"פ (י-ם) 9268/08 מדינת ישראל נ' אריאל זאב (02/02/10), הנאשם צעק על שומר "מה אתה חושב שזה ערבי שתעצור אותו", החזיק אבן בצורה מאיימת והתקדם לעבר המתלונן, שביקש ממנו להוריד את האבן. על הנאשם נגזר מאסר על תנאי של 30 ימים למשך 3 שנים, צו של"צ בהיקף 200 שעות ופיצוי למתלונן.

19. בקביעת מתחם העונש ההולם לעבירה שביצע הנאשם, יתחשב בית המשפט בהתקיימותן של נסיבות הקשורות בביצוע העבירה. במקרה שלפניי, לעבירה אמנם לא קדם תכנון מוקדם, אך מנגד, הנאשם יכל להבין את הפסול שבמעשיו ולהימנע מביצוע העבירה. כמו כן, חלקו של הנאשם בביצוע העבירה והנזק שהיה צפוי להיגרם מביצוע העבירה, הינם משמעותיים. בהקשר זה יוזכר, כי כמפורט בכתב האישום המתוקן, אמו של הנאשם "**תפסה את היד שאחזה במברג ומנעה ממנו מלתקוף את המתלונן**". אין לאפשר מצב בו איום הופך להיות כלי או אמצעי לפתרון מחלוקות, בפרט בנסיבות בהן קיים חשש ממשי שדברי האיום יובילו לכדי פגיעה פיזית של ממש.

נוכח מכלול האמור ובשים לב לפסיקה הנוהגת, מתחם העונש ההולם את העבירה בנסיבותיה, נע בין מאסר מותנה לבין שישה חודשי מאסר בפועל, בצירוף ענישה נלווית.

העונש המתאים:

20. בגזירת העונש המתאים לנאשם, בית המשפט רשאי להתחשב בהתקיימות נסיבות שאינן קשורות בביצוע העבירה, ככל שסבר כי ראוי לתת להן משקל בנסיבות המקרה. בהתאם, זקפתי לזכות הנאשם את העובדה שהנאשם נעדר עבר פלילי; את הפגיעה של העונש בנאשם ובמשפחתו; את נטילת האחריות החלקית של הנאשם על מעשיו; שיתוף הפעולה של הנאשם והחיסכון בזמן השיפוטי; את התנהגותו החיובית ושומרת החוק של הנאשם בדרך כלל, וכן את שלוש וחצי השנים שחלפו מעת ביצוע העבירה, תקופה בה לא בוצעו ע"י הנאשם עבירות נוספות.

21. הבאתי בחשבון גם את המלצת שירות המבחן ואת התרשמותם שקבוצה טיפולית בנושא שליטה בכעסים, תחזק את מודעות הנאשם לדפוסי התנהלותו ולפתח דרכי התמודדות חלופיים. נוכח הצורך הטיפולי שאובחן בתסקיר, והסכמתו של הנאשם להשתלב בקבוצה טיפולית, סבורתני ששילוב של מאסר מותנה, צו של"צ, צו מבחן ופיצוי למתלונן, ישקפו את העונש המתאים בנסיבות שלפניי.

22. לנוכח מכלול האמור ובהעדר טעם לסטות ממתחם העונש ההולם, מצאתי לגזור על הנאשם את העונשים שלהלן:

22.1. שלושה חודשי מאסר על תנאי, אותם ירצה הנאשם אם יעבור תוך שנתיים מהיום עבירת אלימות.

22.2. צו של"צ בהיקף של 180 שעות, בהתאם לתכנית שהכין שירות המבחן. במידה ויהא צורך לשנות את מקום ההשמה, יבצע שירות המבחן את השינוי, וידווח על כך לבית המשפט.

22.3. צו מבחן למשך שנה. המבחן יהיה בפיקוח שירות המבחן ללא צורך בצו שיפוטי נוסף.

הנאשם מוזהר, כי אם לא יבצע צו השל"צ כנדרש, או לא יעמוד במבחן, הוא צפוי לגזירת דינו מחדש.

22.4. פיצוי בסך 1,000 ₪ למתלונן (מופיע כעד תביעה 1 בכתב האישום). הפיצוי ישולם ב-4 תשלומים חודשיים שווים ורצופים החל מיום 02/04/17 ובכל 01 לחודש שלאחריו. היה ואחד התשלומים לא ישולם במועד, אזי יעמוד מלוא סכום הפיצוי לפרעון מידי.

המזכירות תשלח העתק גזר הדין לשירות המבחן.

זכות ערעור לבית המשפט המחוזי בתוך 45 ימים.

ניתן היום, י"א אדר תשע"ז, 09 מרץ 2017, בהעדר הצדדים.